

1. REFORMA DA PCP: A VISIÓN DUN PATRÓN DE PESCA DE BAIXURA

Francisco Amado

Despois de 36 anos traballando no mar, acabo de despezar o meu barco. Foi unha decisión dura, se un ama o mar e esta profesión, xa que, realmente e dado o marco actual no que se desenvolve a actividade pesqueira, é moi difícil traballar sen explotar os recursos ata o límite. Cando eu comecei a traballar na pesca, un podía gañar-se a vida honradamente, respectando as épocas e zonas de reprodución; pero isto mudou moito desde entón. Actualmente somos demasiados barcos explotando os mesmos recursos, e a pesca xa non é rendíbel se un se axusta á lexislación vixente e quere respectar os ciclos biolóxicos dos recursos que explota.

A Política Común de Pesca (PCP) supuxo unha entrada forte de axudas públicas no sector, co fin teórico de modernizar a industria e mellorar a calidade de vida dos pescadores, pero isto non foi así, polo menos no que se refire á frota artesanal de Galiza. As axudas públicas do Instrumento Financeiro de Ordenamento da Pesca (IFOP) supuxeron unha forte desestruturación do sector, aumentando fortemente a capacidade pesqueira ante uns recursos aos que non se lles deixa recuperarse e dos que en definitiva vivimos, de forma que agora traballamos mais e gañamos menos no mar. Tamén favoreceu a entrada de capital externo ao sector pesqueiro, con investidores que viron nestas axudas un lucrativo negocio, pero que –como elementos pouco implicados na pesca– fixeron ben pouco pola preservación dos recursos.

Apoiando a capacidade extractiva dos buques creouse un círculo vicioso do que é difícil saírmos; as axudas milagrosas tradúcense en buques máis eficaces pescando. Parellamente, o perceptor das axudas endebedase con entidades crediticias para que o seu novo barco sexa maior. Iso implica que ten que pagar máis débedas e a única alternativa para o facer é pescar máis e máis dun recurso xa de por si escaso. Convertémonos en menos selectivos, traballamos máis horas e arriscamos máis as nosas vidas.

Estas axudas, tal como se concibiron e xestionaron, facilitaron a picaresca, co consentimento das administracións, e primaron aos pescadores menos comprometidos coa conservación dos recursos, pois foron eles os máis interesados en aumentar a capacidade pesqueira do seu barco e, á vez, os mais endebedados, sen posibilidade de saír deste círculo de sobre-explotación e sobrecapitalización.

Paralelamente, hai connotacións socioculturais na comunidade pesqueira que condicionan que, ademais do anterior, o pescador se vexa obrigado a pescar máis e máis. Canto máis pescas, máis importante es na túa comunidade! Pero..., desgraciadamente, menos solidario. Canto máis pescas, menos fica para os demais.

Somos demasiados barcos explotando os mesmos recursos, e a pesca xa non é rendíbel se un quere respectar os ciclos biolóxicos dos recursos que explota

O sector pesqueiro necesita axuda, pero non a que se lle ofreceu ata agora. En primeiro lugar, a explotación sustentábel dos recursos debe ser o centro da reforma da PCP, pois os pescadores non queremos vivir das axudas públicas senón do que vivimos sempre: dos recursos que nos ofrece o mar e que, se o xestionamos, nos dará de comer a nós e aos nosos descendentes.

As axudas da PCP facilitaron a picaresca, co consentimento das administracións, e primaron aos pescadores menos comprometidos coa conservación dos recursos. A pesca necesita axuda, pero non a que se lle ofreceu ata agora

O pescador non só necesita saber pescar senón saber pescar mellor, isto é, pescar hoxe e deixar para mañá. Son necesarias medidas vinculantes que primen a selectividade nas capturas e o respecto polos ecosistemas que manteñen os recursos. Tamén son necesarias medidas máis efectivas de control, maior peso das informacións científicas na toma de decisións, campañas de avaliación das poboacións pesqueiras, xa que non se pode regular ben un recurso pesqueiro que non coñecemos. É tamén necesaria unha maior coherencia entre as políticas de xestión e de mercado, de forma que aquilo que NON se poida pescar NON se poida vender.

Actualmente, edúcase aos pescadores para que saiban capturar máis peixes. É necesaria unha política educativa dos pescadores actuais e futuros sobre conservación de recursos e pesca sustentábel. É preferíbel que o pescador actúe en conciencia que por medo á lei. En definitiva, a pesca necesita a regulación e o apoio público adecuado na súa transición cara á sostibilidade.

E é que estas axudas se converteron nunha forte arma de poder nas comunidades pesqueiras e nun negocio redondo para algúns, en detrimento do noso mar, da nosa fonte de vida. O pescador que necesita unha axuda deberá someterse aos caprichos da administración local se non a súa petición tardará en ser atendida. Ademais, estas axudas non eran exclusivas para pescadores que cando menos levasen uns anos de profesión, podía acceder a elas calquera capital, fose cal fose a súa procedencia.

Eu levo anos dicindo isto, e son moitos os pescadores que pensan coma min, non só en Galiza, tamén en toda España, pero debido á actual estruturación dos órganos rectores da pesca, é case imposible que as súas inquedanzas poidan chegar aos órganos de decisión.